
Regional handlingsplan tillgänglighet
Region Västmanland
2023

Övergripande strategier

Strategi	Beskrivning	Åtgärder
Utveckla Vårdgarantienheten	Vårdgarantienhetens huvuduppdrag är att hjälpa patienter att få vård hos andra vårdgivare i de fall regionen inte klarar av att upprätthålla vårdgarantin. Enheten hjälper även verksamheterna med andra arbetsuppgifter som leder till bättre tillgänglighet. Vårdgarantienheten har arbetat fram 8 olika erbjudanden till verksamheterna: 1. Vårdgaranti – stödja arbetet med att ge vård inom vårdgarantins gräns 2. Inkomna remisser - rätt remisser, uppfyllda remisskriterier? 3. Uteblivna besök – uppföljning fortsatt vårdbehov eller ej? 4. Inför besök/behandling - Säkerställa att patienten är förberedd för tänkt åtgärd 5. Administration – ex underlag för sjukreseersättning, uppföljning av besök hos externa vårdgivare 6. Information och utbildning – internt och externt 7. Patienter som väntat mer än 90 dagar - uppföljning och avstämning 8. Aktiv väntan – uppföljning av patienter som får väntetid pga ex. vårdprogram	• Fortsätta utveckla Vårdgarantienheten för att fler verksamheter ska kunna nyttja Vårdgarantienhetens tjänster. • Vårdgarantienheten ska fortsatt vara delaktiga i förvaltningens produktionsråd i syfte att kunna erbjuda tjänster utifrån de 8 framtagna blocken för de verksamheter eller verksamhetsområden som identifieras med behov av extra åtgärder för en förbättrad tillgänglighet. • Fortsätta digitalisering för att i större utsträckning kunna kommunicera med patienterna via 1177.
Produktion-, resurs- och kapacitetsplanering	Produktionsplanering sker idag i verksamheten, men inte på ett systematiskt lika sätt, övergripande och från strategisk till operativ nivå. Därmed finns genom ett strategiskt angreppssätt potential att frigöra ytterligare kapacitet. Vårdstöd stödjer förvaltningen med produktions-, resurs och kapacitetsplanering. Produktionsplanering har genomförts inom Område Nära vård under några år och har under 2022 provats på några kliniker inom den somatiska vården. Utveckling sker kontinuerligt och just nu arbetas med att enkelt överföra data till befintlig produktionsplan samt komplettera med en mindre simuleringsfunktion. Bemanningskoordinator tillgängliga för hela förvaltningen hjälper verksamheterna med effektiv schemaplanering. Som stöd har de ett upphandlat schemaplaneringsverktyg, Tessa, som stödjer schemaplanering för alla personalkategorier. Regionen har även breddinfört bemanningspartner, ett expertteam som stöttar cheferna i systemtekniska personalärenden.	• Tillsätta produktionschef • Etablera regionövergripande produktionsplanering. • Breddinföra schemaplaneringsverktyget. • Ta fram data som underlag för produktionsplanering. • Ta fram underlag för eventuell upphandling av system för produktionsplanering

Övergripande strategier

Strategi	Beskrivning	Åtgärder
Omställningen till nära vård	Omställningen till Nära vård samordnas via en programsamordnare vars uppdrag är att samordna alla de utvecklingsprojekt som pågår. Målbilden för programmet är att ge patienten en god, nära och samordnad vård och omsorg som stärker hälsan, samt att förhindra att ohälsa uppstår med fokus på individer som får vård från den kommunala och regionala hälso- och sjukvården samt befolkningen i stort när det rör hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete. Nära vård är en förflyttning från fokus på organisation, till fokus på person och relation, från isolerad vård och omsorgsinsatser till samordning utifrån personens fokus, från reaktiv till proaktiv, från patient som passiv mottagare till aktiv medskapare. Regionens styrka är möjligheten att bygga upp den nära vården kring fyra noder som möjliggör ett nära samarbete med kommunerna inom respektive nod. Samtidigt som det inom varje nod finns ett sjukhus som möjliggör en utveckling av närsjukvården. Regionen har ett bra samarbete med länets kommuner.	• Utökad avancerad hemsjukvård. Förflyttning av insatser som idag görs på sjukhus till hemmet • Etablera närsjukvårdplatser i Västerås • Införa digitala specialistkonsultationer i primärvården • Utred och ta fram förslag på egenmonitorering av patienter både i öppen- och slutenvård • Utred de patientgrupper och flöden som motsvarar 5 % av de sköraste patienterna som behöver mest vård • Förslag till reviderat Primärvårdsprogram ska tas fram. • Stärka mödrahälsovårdskedjan, barnmorskemottagning, kvinnosjukvård, förlossningsvård och jouruppdrag • Ta fram förslag på strategisk utveckling av hälso- och sjukvården i Region Västmanland • Ta fram förslag på nytt akutkoncept i Region Västmanland.
Fokus personcentrering	De vi är till för har en vilja, kraft och förmåga att vara delaktig i utredning, vård och behandling. Personcentrering skapar högre kvalitet och effektivare processer. Vård och omsorg ska ske i överenskommelse mellan personen och utföraren och utgå från personens förmågor, behov och förutsättningar. Vården ska vara förutsägbar och det ska vara enkelt att få kontakt. Vårdpersonal och patienter tar gemensamma beslut om vård och behandling och vården ger stöd till patientens egenvård.	• Införa En väg in för barn- och unga med psykisk ohälsa för snabbare kunna erbjuda rätt hjälp. • Utveckla samverkan med kommuner avseende områden där det idag finns överlappande eller oklar ansvarsfördelning, som exempelvis logopedi, viss beroendeproblematik, etc.

Övergripande strategier

Strategi	Beskrivning	Åtgärder
		• Olika verksamheter ska därför i högre grad erbjuda samma öppettider • Fortsatt arbete med att införa webbtidbok för ökad tillgänglighet. • Fortsatt arbete med att utveckla e-tjänsterna för ökad tillgänglighet. • Definiera och säkerställ gemensam digital servicenivå • Påbörja införa egentriagering och chatt i regionens alla verksamheter • Utöka tillgång till internetbehandling • Öka andelen digitala besök
Hälsa	Fokus på hur vi kan stärka hälsa, inte bara behandla sjukdom är avgörande för att samhället och hälso- och sjukvården ska klara av att möta den demografiska utvecklingen och vårdbehoven i befolkningen. Ett uppströmsarbete med tidiga insatser för att främja hälsa och förebygga sjukdom/försämring gör att det krävs mindre av specialiserade insatser och sjukhusvård. På så vis kan vi åstadkomma bättre hälsa och kvalitet för dem vi är till för, samtidigt som resurserna räcker till fler. Arbete pågår tillsammans med enheten för folkhälsa inom Regional utveckling gällande levnadsvanor	• Hälsosamtal ska erbjudas i länets samtliga kommuner. • Säkerställa att vi arbetar med/följer nationella riktlinjer och kunskapsstyrningen, gällande hälsofrämjande och förebyggande insatser • Främja tandhälsovården för barn på familjecentraler • Öka deltagarfrekvensen inom screeningprogram
Samverkan andra regioner	Region Västmanland deltar i den nationella nätverken för väntetidssamordnarna samt vårdlotsar. Inom sjukvårdsregionen pågår ett arbete med att skapa förutsättningar för resurs- och kapacitetsplanering inom hela sjukvårdsregionen.	• Fortsatt deltagande i samverkans forumen

Övergripande strategier

Strategi	Beskrivning	Åtgärder
Kroniskt sjuka	Utveckla den nära och öppna vården. Implementera och följa upp de personcentrerade vårdförloppen. Aktivt arbete med att samordna vården kring de kroniskt sjuka för att minska antalet besök inom vården.	Arbetet inkluderas inom utvecklingen mot en Nära vård.

Indikatorer, målvärden och måluppfyllelse

Måluppfyllelse					Utfall 2023											
Indikator	Mål- värde	Medel- värde	2021	Medel- värde*	Grönt = förbättring jämfört med 2022, Rött = försämring jämfört med 2022											
	2023	2022		2023	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Primärvård, kontakt samma dag	100%	87%	85%	88%	88%	88%										
Primärvård, medicinsk bedömning inom 3 dagar	85%	82%	81%	83%	83%	79%										
Primärvård, medelväntetid för besvarade samtal 1177 Vårdguiden	8 min	19 min	25 min	12 min	12 min	15 min										
Specialistvården, första besök 90 dagar alla yrkesroller	95%	77%	79%	78%	78%	79%										
Specialistvården, operation/åtgärd	90%	68%	58%	64%	64%	63%										
BUP första besök 30 dagar	90%	45%	33%	32%	32%	48%										
BUP utredning 30 dagar	80%	35%	31%	24%	24%	31%										
BUP behandling 30 dagar	80%	52%	64%	58%	58%	56%										
Andel oprioriterade patienter inom röntgen som har fått sin undersökning inom 60 dagar	60%	62%	73%	57%	57%	32%										

* Rött = när ej årets målvärde, Grönt = när årets målvärde.

Analys och planering av respektive indikator		
Indikator	Analys och problembeskrivning	Åtgärder
Primärvården Kontakt samma dag	Under 2022 fick fler patienter kontakt med primärvården samma dag jämfört med 2021. Detta trots en ökning av inkommande samtal. Flertalet vårdcentraler når upp till målet medan några ligger väsentligt lägre.	• Överenskommelse mellan Vårdval och de vårdcentraler som ännu inte nått målet har gjorts under 2022 och kommer att följas upp under 2023. • Varje månad skickar region Västmanland telefontillgänglighet till SKR som publiceras väntetider. se. Resultatet tas upp i Vårdvalsrådet (där representanter för alla Västmanlands vårdgivare deltar) för diskussion och åtgärd. På verksamhetsdialoger följs telefontillgänglighet upp och för de vårdcentraler som har låg tillgänglighet krävs åtgärder som sedan följs upp vid nästa verksamhetsdialog. • Nationellt pågår ett arbete med att se över hur 0-an i vårdgarantin ska mätas för att följa utvecklingen med flera vägar in till vårdcentralen, exempelvis chatt. Region Västmanland är representerade i arbetsgruppen som SKR leder.
Primärvården Medicinsk bedömning inom 3 dagar	Tillgängligheten till medicinsk bedömning inom tre dagar har ökat under 2022. En ökad trend ses vilket kan vara kopplat till de insatser som vårdcentralerna har gjort under året och minskat arbete med vaccinationer. Under 2022 har utbildningsinsatser gällande registreringar erbjudits vårdcentralernas medarbetare. Bedömningen är att målvärdet kommer att nås vissa månader under året men inte sett över hela året.	• Under 2022 har utbildningsinsatser gällande registreringar erbjudits vårdcentralernas medarbetare. • Arbetet med att rätta eventuellt felaktiga besök som registrerats som vårdgarantibesök när de istället varit återbesök har fortgått under 2022 men minskat eftersom flera nu registrerar rätt från början. • Vårdval tog under 2022 fram till e-utbildning: Vårdgaranti i primärvården, patientvald väntan, diagnos-och KVÅ-koden. Utbildningen finns på Kompetensplatsen och tillgänglig för alla medarbetare på vårdcentralerna att gå för att få fördjupad kunskap om vårdgarantin medicinsk bedömning inom tre dagar.

Analys och planering av respektive indikator		
Indikator	Analys och problembeskrivning	Åtgärder
		Under 2023 med start i februari kommer halvdagsutbildning Diagnos enligt ICD-10-SE för Primärvården erbjudas digitalt via teams för alla medarbetare på vårdcentralerna. Utbildningen bygger på olika yrkesgrupper på vårdcentralernas inskickade patientfall. Att registrera diagnos-och/eller KVÅ-kod är en förutsättning för att fånga att en medicinsk bedömning ägt rum.
Primärvården Medelväntetid för besvarade samtal 1177 Vårdguiden	I slutet av 2021 och inledningen av 2022 var medelväntetiden på 1177 Vårdguiden på telefon rekordhög. Medelväntetiden har under större delen av året varit lägre än föregående år och Västmanland har även en lägre väntetid än riket. En anledning till minskningen är att pandemiläget har varit stabilare under året. Bedömningen är att målvärdet kommer att kunna nås vissa månader under 2023 men troligtvis inte sett över hela året.	• Utbyggd sjukvårdsrådgivning via automatisk triagering och chatt
Specialistvården Första besök 90 dagar alla yrkesroller	Trots det höga remissinflödet som bidragit till att antalet väntande ökat med 5% under 2022 har förvaltningens tillgänglighetsvärde för första besök 90 dagar till alla yrkesroller kunna hållas på en likvärdig nivå jämfört med 2021. I den sista nationella jämförelsen för året placerar sig Regionen på en fjärdeplats med ett tillgänglighetsvärde som är bättre än riksgenomsnittet. Flera verksamheter har haft extra mottagningar, förändrade arbetssätt, inhyrning, samverkan med andra regioner samt utökat inköp hos avtalade leverantörer har givet relativ god effekt. Bedömningen är att regionen klarar medborgarnas behov men att den uppbyggda kön drar ned tillgänglighetsvärdet.	• Avtal med privata vårdgivare inom ögon, hud, ÖNH, obstetrik och gynekologi samt urologi • Fortsätta köpa vård inom områden där vård inte kan ges inom vårdgarantins gräns.
Specialistvården operation/åtgärd	Tillgängligheten var under första halvåret 2022 god, den förväntade nedgången under sommaren kunde inte hämtas upp på grund av minskat kapacitet på operation samt ökad frånvaro i slutet på året. Antalet väntande till operation är nu i nivå med situationen innan pandemin. Detta kan sannolikt knytas till det stora remissinflödet och det ökade antalet	• För att öka kapaciteten på operation kommer de inhyrda operationslagen som regionen har haft inhyrda under 2022 vara kvar fram till maj 2023. • Öka andelen köpt vård.

Analys och planering av respektive indikator		
Indikator	Analys och problembeskrivning	Åtgärder
	accepterade remisser jämfört med de senaste tre åren. I jämförelse mot övriga regioner placerar sig Västmanland på plats 9 av 21 vid årets slut och regionens värde är 5,8 procentenheter bättre än riksgenomsnittet. Ett omfattande paket initierades under hösten med satsningar inom de opererande verksamheterna för att öka egen kapacitet. Parallellt med detta förlängdes avtalet med inhyrda operationsresurser, vilka har bidragit till att tillgängligheten inte försämrats ytterligare. De åtgärder som planeras möjliggör att regionen kommer att klara invånarnas behov inom vårdgarantins gräns samtidigt som andra regioner kan få hjälp i de samarbete inom resurs- och kapacitetsstyrning som startat inom sjukvårdsregionen.	• Under hösten kommer en elektiv ortopedisk enhet startar i den gamla sjukhusbyggnaden i Sala. Med denna satsning kommer Ortopedkliniken klara vårdgarantins gränser samtidigt som det frigör operationsutrymme för de övriga opererande klinikerna i Västerås och Köping. • Avtal med privata vårdgivare inom Ögon, obstetrik och gynekologi samt urologi.
BUP Första besök 30 dagar Utredning 30 dagar Behandling 30 dagar	Bedömningen är att regionen inte klarar av medborgarnas behov. Merparten (över 90%) är dock omhändertagna inom 90 dagar Med de planerade åtgärderna under 2023 förväntas tillgängligheten förbättras i alla tre indikatorer inom 30 dagar.	• Region Västmanland har tillsammans med Region Sörmland upphandlat ett nytt ramavtal för köp av utredningar, för att kunna korta köerna. • Flera insatser görs också för att öka den egna kapaciteten, vilket dock är en stor utmaning givet det svåra rekryteringsläget. • Den centraliserade enheten BUP Start har effektiviserat sitt utredningsarbete under året vilket leder till kortare väntetider. • Under 2023 etablera "En väg in" för psykisk ohälsa för barn och unga.
Andel oprioriterade patienter inom röntgen som har fått sin undersökning inom 60 dagar	Turordningsundersökningar är den prioriteringsgrupp av elektiva undersökningar som har längst väntetider inom radiologi utifrån en medicinsk prioritering. Kapaciteten inom verksamheten behöver vara dimensionerad för att även klara av denna grupp inom adekvat tid.	• Återbesätta vakanta tjänster för röntgensjuksköterskor och arbeta för god arbetsmiljö. • Köpa utförande av undersökningar från extern part. • Optimera arbetssätt för att nyttja resurser på bästa sätt.

Analys och planering av respektive indikator		
Indikator	Analys och problembeskrivning	Åtgärder
		• Genom dialog med remittenter minska antalet onödiga undersökningar.

Handlingsplan för planperioden 2023-2025

Aktiviteter	Åtgärder	Nuläge januari 2023
Patienter som väntat längre än vårdgarantins gräns	Kontakta patienterna i syfte att följa upp deras hälsostatus. Satsningar som köpt vård och ökad mottagningsverksamhet.	Vårdgarantienheten är verksamheterna behjälpliga med att kontakta patienter som väntat längre än vårdgarantins gräns. Under 2023 kommer verksamheterna kunna komma in med avrop gällande extra satsningar för att öka tillgängligheten.
Genomgång av remissflödet	Säkerställa att remisskriterier följs. Säkerställa kompetens för remissgranskning.	En genomgång av remissflödet har inletts under hösten 2022.
Aktuell operationslista	"Väntrum" för patienter som inte är klara för operation. Rutin för uppföljning av patienter som är i "väntrummet" inför operation. Kriterier för att få sätta upp patienter på operationslistan.	Arbetet har påbörjats men kräver en del administration. Avvaktar utvecklingen av Cosmic för att se om Operationsmodulen som är under utvecklingen kommer att kunna stödja oss i detta arbete.
Acceptansgrad screening ska öka	Information och digitala kallelser.	Digitala kallelser är infört.
Antalet uteblivna besök ska minska	Patienten ska själv kunna boka, avboka och omboka tiden via webbtidbokning. Följa upp alla uteblivna samt sent avbokade besök för att utröna orsaken till att patienten inte kom på den avtalade tiden. Säkerställa rutin att kontaktuppgifter i Cosmic uppdateras i samband med kontakt med patienten. Säkerställa att patienten kan kommunicera med alla verksamheter via 1177. Antalet samtycke till SMS-påminnelse ska öka under 2023.	Vårdgarantienheten kontaktar alla patienter som uteblivit från en bokad tid inom Ögonkliniken. Omkring 20% är inte längre behov av vård. Sedan 2022 kontaktas Ögonkliniken alla patienter inför poliklinisk operation för att minska antalet uteblivna besök. Under 2022 har Vårdgarantienheten även påbörjat ett samarbete med Hudkliniken gällande uteblivna besök.

Aktiviteter	Åtgärder	Nuläge januari 2023
Aktuellt vårdbehov	Alla väntelistor ska endast innehålla patienter med aktuellt vårdbehov. Alla återbesök ska ha medicinsk prioritet.	Vårdstöd har kontinuerlig dialog med verksamheterna, framförallt deras väntetidsrapportörer, gällande aktuella väntelistor. En rapport har tagits fram där varje verksamhet kan se de avvikelser som finns i väntelistorna och som behöver åtgärdas. Vårdgarantienheten hjälper verksamheterna att selektera väntelistorna genom att kontakta patienterna för att fastställa aktuellt vårdbehov.
Öka kapaciteten inom de områden som inte klarar av målvärdena för tillgänglighet	Förändrat arbetssätt inom framför allt de kirurgiska disciplinerna. Öka samverkan med andra regioner. Öka samarbetet med privata aktörer genom nya samarbetsformer. Avtal med privata vårdgivare med bättre kontroll.	Under året har nya arbetssätt etablerats, exempelvis genom de inhyrda operationslagen. Även samverkansavtal med privata utförare där regionens läkare opererar i utförarens lokaler med utförarens övriga resurser.
Andel oplanerade inskrivningar inom 30 dagar för patienter 65 år och äldre.	Fortsätta samverka med länets kommuner kring dessa patienter som en del i omställningen till Nära vård.	Andelen återinskrivna inom 30 dagar varierar kraftigt mellan olika enheter, men ligger generellt högre 2022 än 2021. Det kan vara en indikation på bristande planering i samband med utskrivning från slutenvård. Faktorer som sjuklighet, tillgång till primärvård, hemsjukvård och särskilt boende kan också påverka.

Jämställdhetsanalys

Region Västmanland har gjort en jämställdhetsanalys av skillnaderna mellan kvinnor och män i indikatorerna första besök i specialistvården, operation/åtgärd inom specialistvården samt första besök, utredning och behandling inom BUP.

Mer text kommer att läggas till

Uppföljning

Handlingsplanen kommer att följas upp en gång per månad i Produktionsrådet. I Produktionsrådet deltar representanter från Vårdstöd, de tre biträdande områdescheferna samt ekonomichef. Vid dessa månatliga möten kommer förutom uppföljning av handlingsplanen även det prestationsbaserade statsbidraget att följas upp. Vid varje möte kommer en prognos att göras över hur stor andel av statsbidraget som kommer att komma Region Västmanland tillhanda, i syfte att kontinuerligt kunna ta fram beslutsunderlag till Förvaltningsledningen utifrån inkomna avrop från verksamheterna.

Rapportering av väntetidsdata

Regionen finns representerad i de nationella nätverken och fångar här upp planerade förändringar. Ansvariga representanter säkrar sedan upp att nya eller förändrade rutiner blir implementerade i aktuella system och datalager. Innan data skickas till SKR validerar verksamheternas utsedda väntetidsrapportörer aktuellt underlag. De extremt stora volymerna av data som de nya utökade tillgänglighetsuppföljningarna kräver skapar dock stora utmaningar i kvalitetssäkringsarbetet.

Sammanställning av data för leverans månadsvis sker på ett strukturerat och standardiserat arbetssätt utifrån uppsatta nationella regler så data kan tas emot och bearbetas hos SKR.

Arbete med att se över och förbättra rutiner gällande registrering, informatik och vårddokumentation fortgår kontinuerligt, även säkerställandet av medarbetarnas kompetens är en viktig del i kvalitetshöjningen av tillgänglighetsarbetet i regionen.